

Kohtuasi C-775/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

22. oktoober 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Finanzgericht Baden-Württemberg (Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

22. juuli 2019

Hageja:

5th AVENUE Products Trading GmbH

Kostja:

Hauptzollamt Singen

Põhikohtuasja ese

Imporditasud, tolliväärtuse määramine

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Liidu õiguse tõlgendamine, ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas maksete puhul, mille teeb kauba ostja lisaks ostuhinnale tema müügitulust sõltuvalt nelja aasta jooksul kord aastas selle eest, et ta võib kauba

- teatud territooriumil,
- üldse esimest korda,
- ainuõigusena ja

– kestvalt

müüa, on tegemist autori- ja litsentsitasuga nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (edaspidi „tolliseadustik“), artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses, mis tuleb vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punktile b koostoimes komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse tolliseadustiku rakendussätted, (edaspidi „rakendusmäärus“) artikli 157 lõikega 2 arvata imporditud kaupade eest tegelikult makstud või makstava hinna sisse?

2. Kas sellised tasud tuleb vastaval juhul üksnes proportsionaalselt arvata imporditud kaupade eest tegelikult makstud või makstava hinna sisse, ja kui see on nii, siis millise kriteeriumi alusel?

Viidatud õigusnormid ja Euroopa Liidu kohtupraktika

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307 (edaspidi „tolliseadustik“), artikli 32 lõike 1 punkt c, lõige 2 ja lõike 5 punkt b

Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3) (edaspidi „rakendusmäärus“), eriti artikli 157 lõiked 1 ja 2, artikkel 158, artikkel 160 ja artikkel 161

Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT 2015, L 343, lk 558) (edaspidi „rakendusmäärus 2015/2447“), artikli 136 lõike 1 esimene lause ja lõike 4 punkt a

Üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingu 1994 (GATTi tolliväärtuse määramise kokkulepe 1994) (EÜT 1994, L 336, lk 119), artikli 8 lõige 3 ja märkused

Euroopa Kohtu 9. märtsi 2017. aasta otsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195

Asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 Põhikohtuasja pooled vaidlevad selle üle, kas hageja poolt tarnijale (ainu)turustusõiguse eest tehtud maksed tuleb arvata imporditud kaupade eest tegelikult makstud hinna sisse.

- 2 Hageja ettevõtte tegevusala on muu hulgas Havanna sigarite (hulgi)müük. Hageja saab Kuuba sigareid Habanos S.A.-lt, Kuuba sigarite riiklikult eksportijalt.
- 3 Hageja ja Habanos S.A. sõlmisid 31. jaanuaril 2012 inglise keeles lepingu „Exclusive Distribution Agreement“ (edaspidi „EDA“), mille kohaselt on hagejal Saksa ja Austria turul Habanos S.A. sigarite ainuturustusõigus.
- 4 Vastutasuna kohustus hageja maksta Habanos S.A.-le ainuturustusõiguse eest Austrias nelja aasta jooksul kord aastas *compensation*’iks nimetatud tasu, mis moodustab 25 % Austrias toimunud müügist saadud tulust.
- 5 *Compensation*’i kohta esitati hagejale – nagu kokku lepitud – igal aastal arve, mille ta ka tasus. Pärast lepingus kokkulepitud aja lõppemist (27. veebruar 2016) maksed lõppesid. Ainuturustusõiguse eest Saksamaal ei pidanud hageja vastavat *compensation*’i maksta.
- 6 Sigarite ost ei toimunud kirjaliku müügilepingu sõlmimise teel, vaid igakordse tellimuse ja tellimuse vastuvõtmise teel. Hageja sai hinnakirja, mille alusel tehti asjaomased tellimused. Seejuures ei sõltunud ostuhinnad sellest, millisesse riiki hageja sigarid edasi müüs. Kui hageja esitas tellimuse, koostas Habanos S.A. arve ja tarnis tellitud kauba.
- 7 Hageja vormistas Kuuba sigarite impordi põhimõtteliselt talle selleks lubatud D-tüüpi tollilao kaudu. Ladu asub hageja asukohas Saksamaal, Waldshut-Tiengen. Tollimaksvabalt vabasse ringlusesse lubamine toimus kauba tollilaost väljaviimisega loaga hõlmatud protseduuri lihtsustatud lõpetamise teel vastavalt rakendusmääruse artikli 278 lõikele 3, st laoarvestuskande tegemisega raamatupidamises ja ilma kauba uuesti esitamiseta. Tarnija Habanos S.A. sigarite ladustamisel D-tüüpi tollilaos deklareeris hageja tolliväärtuse määramise alusena tegelikult makstud ostuhinnad koos listasudega (vedu, kindlustus jne), kuid *compensation*’iks nimetatud makseid arvesse võtmata. Ladustamise hetkel ei olnud nimelt veel kindel, millised sigarid müüdi Saksamaale ja millised Austriasse.
- 8 Pärast tollikontrolli hageja juures oli tolliinspektor seisukohal, et *compensation*’iks nimetatud tasu korral on tegemist ostuhinna eraldiseisva osaga, mida tuleb tolliseadustiku artikli 29 lõike 3 punkti a kohaselt tolliväärtuse määramisel arvesse võtta.
- 9 Kostjaks olev Hauptzollamt ühines tolliinspektori arvamusega ja tegi mitu imporditollimaksuotsust, sealhulgas ka käesoleval juhul ainsa vaidlusaluse 28. augusti 2015. aasta otsuse, millega ta imporditollimaksu tagantjärele sisse nõudis. Selle otsuse vastu esitas hageja 23. septembril 2015 vaide, mille Hauptzollamt siiski ainult osaliselt rahuldas. Muus osas jättis Hauptzollamt vaide põhjendamatus tõttu rahuldamata.

- 10 Oma 6. detsembril 2017 esitatud hagiga vaidlustab hageja selle, et *compensation*’iks nimetatud maksed arvati – tema arvates põhjendamatult – hinnatava kauba tolliväärtuse sisse.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikirjeldus

- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates on käesolevas vaidluses oluline, kas tehinguväärtusena tuleb aluseks võtta üksnes hageja poolt kolmandast riigist imporditud kaupade (tarnija Habanos S.A. sigarid) eest makstud ostuhind – siis tuleks hagi rahuldada – või kas tolliväärtuse sisse tuleb lisaks arvata *compensation*’iks nimetatud maksed, mille on sooritanud hageja ja mis sõltuvad tema Austriasse tehtud tarnete müügitulu suuruselt – siis tuleks hagi jätta rahuldamata.

Esimene eelotsuse küsimus

- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub sellest, et hinnata tuleva tasu (*compensation*) puhul ei ole tegemist ostuhinna eraldiseisva osaga vastavalt tolliseadustiku artikli 29 lõike 3 punktile a.
- 13 Kuna õiguste kasutamise eest tuleb maksta imporditud kauba kasutamise või edasimüügi seotud *compensation*’it, on selle puhul vastavalt rakendusmääruse artikli 157 lõike 1 kolmandale lõigule pigem tegemist litsentsitasuga tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c tähenduses. Sellised litsentsitasud tuleb vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punktile c ja lõike 5 punktile b koostoimes rakendusmääruse artikli 157 lõikega 2 arvata imporditud kaupade eest tegelikult makstud või makstava hinna sisse siis, kui on täidetud kolm kumulatiivset tingimust, nimelt esiteks ei ole litsentsitasu arvestatud tegelikult makstud või makstava hinna sisse, teiseks on see seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse, ja kolmandaks peab ostja sellise litsentsitasu maksma niisuguse kauba müügitingimusena, mille väärtust määratakse (vt Euroopa Kohtu 9. märtsi 2017. aasta otsus GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195 kaubamärkide kohta).
- 14 Seoses esimese tingimusega tuleneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kõnealuse litsentsilepingu tingimustest, st EDA-st, et litsentsitasu sigarite ainuturustusõiguse eest Austrias ei olnud arvestatud selle kauba ostuhinna sisse, mille väärtust määratakse.
- 15 Mis puudutab kolmandat tingimust, siis kujutab eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates vaidlusaluse *compensation*’i maksmine endast ka müügitingimust rakendusmääruse artikli 157 lõike 2 teise lõigu tähenduses. Asjaolu, et kohustus on pärast nelja aasta möödumist ära langenud, ei tähenda, et hagejale oleks ka ilma litsentsitasu maksmiseta antud Austrias turustamise (ainu)õigus. Oluline ei ole ka see, et *compensation*’i ei lepitud kokku igakordsetes müügitehingutes, vaid EDAs, sest piisab ka litsentsi andmise raamlepingu olemasolust, kui sellest – nagu

hinnata tuleva EDA puhul – tuleneb, et kõik tulevased konkreetset lepingud peavad sõltuma litsentsitasu maksmisest. Seega tuleb eeldada, et Habanos S.A. ei oleks Austrias turustamiseks ette nähtud kaupu ilma vaidlusaluse tasu maksmiseta tarninud või igatahes ei oleks ta seda teinud kokkulepitud lepingutingimustel.

- 16 Eelotsusetaotluse kohtul esineb siiski kahtlusi teise tingimuse täitmise suhtes, st kas tasu rakendusmääruse artikli 157 lõike 2 esimese lõigu tähenduses on seotud kaubaga, mille väärtust määratakse. Kas litsentsitasu on seotud imporditud kaubaga, seega kas sellega makstakse kaubaga seotud teenuste eest, tuleb hinnata kõiki kohtuasja asjaolusid, eelkõige litsentsitasulepingut arvestades. Arvutamiski ei ole otsustava tähtsusega. Kui – nagu käesoleval juhul – tuginetakse litsentsitasu suuruse arvutamiseks imporditud kauba edasimüügist saadavale tulule, ei loo see siiski rakendusmääruse artikli 161 esimese lõigu kohast eeldust, et litsentsitasu maksmine on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse. Teiselt poolt ei välista selline arvutamiski, nagu tuleneb rakendusmääruse artikli 161 teisest lõigust, aga ka seda, et litsentsitasu on seotud imporditud kaubaga.
- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub selles osas asjaolust, et hageja pidi vaidlusalust *compensation* 'it maksma nii selle eest, et ta võis imporditud kaupu esimest korda üldse Austria turul müüa (turustusõigus), kui ka selle eest, et tal oli Austrias sigarite müügi ainuõigus (territoriaalne kaitse).
- 18 Osas, milles hageja pidi maksma *compensation* 'it selle eest, et ta võis imporditud sigareid (esimest korda) Austrias edasi müüa ja turustada, on makstud litsentsitasu eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates põhimõtteliselt seotud rakendusmääruse artikli 157 lõike 2 esimese lõigu tähenduses imporditud kaupadega, sest turustamise või edasimüügi õigus on imporditud kaupade ostmisel käsutusõiguse omandamise osa.
- 19 Osas, milles hageja pidi maksma *compensation* 'it selle eest, et ta võis ainsana müüa Austrias Havanna sigareid (territoriaalne kaitse), et Habanos S.A. ei teinud seega tarneid teistele ostjatele, on maksete kaubaga seotus seevastu kaheldav.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kaldub eeldama, et makseid, mida teeb ostja lisaks imporditud kauba ostuhinnale üksnes selle eest, et tema üksinda võib ostetud kaupa teatud territooriumil müüa, ei tule litsentsitasuna tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punkti b tähenduses koostoimes rakendusmääruse artikli 157 lõikega 2 tolliväärtuse määramisel arvesse võtta. Samas kui kauba edasimüügi või turustamise õigus puudutab kauba käsutusõigust ning sisaldub seetõttu kaubas (vt selle kohta ka rakendusmääruse 2015/2447 artikli 136 lõike 1 esimene lause), on ainuturustusõiguse puhul tegemist täiendava, kauba käsutusõiguse omandamise nõudest kaugemale ulatava õigusega kaubale. Vastavalt sellele ei maksta ainuturustusõiguse eest makstavat litsentsitasu ka vastutasuna imporditud kauba eest, vaid selle eest, et müüja ei tee lepinguga hõlmatud alal tarneid teistele isikutele.

- 21 Käesolev vaidlusalune küsimus võib ainult siis jääda lahtiseks, kui – teisiti kui eelotsusetaotluse esitanud kohus – ollakse seisukohal, et tasud, mille ostja peab lisaks kaupade ostuhinnale (üksnes) territoriaalse kaitse andmise eest maksma, tuleb vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punktile b koostoimes rakendusmääruse artikli 157 lõikega 2 arvata litsentsitasuna tegelikult makstud või makstava hinna sisse.
- 22 Euroopa Kohtu 9. märtsi 2017. aasta otsust *GE Healthcare*, C-173/15, EU:C:2017:195, arvestades lähtub eelotsusetaotluse esitanud kohus lõpuks sellest, et vaidlusaluse *compensation*’i kaubaga seotuse hindamiseks ei ole oluline, et käesoleval juhul ei olnud vaidlusaluste sigarite ekspordiks müümise hetkel veel kindel, kas need müüakse edasi hageja ostjatele Saksamaal – siin oli hagejal *compensation*’i maksmisest sõltumata juba turustusõigus – või Austrias.

Teine eelotsuse küsimus

- 23 Kui tasusid, mis tuleb maksta üksnes territoriaalse kaitse andmise eest, ei tuleks vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punktile b koostoimes rakendusmääruse artikli 157 lõikega 2 arvata imporditud kaupade eest tegelikult makstud või makstava hinna sisse, tekib tasude puhul, mis – nagu käesoleval juhul – makstakse nii selle eest, et kauba ostja võib esimest korda üldse teatud territooriumile tarneid teha, kui ka selle eest, et talle antakse ainuturustusõigus, järgmine küsimus, kas need litsentsitasud tuleb ühtekokku arvata imporditud kaupade ostuhinna sisse või tuleb need siis jaotada ostuhinna sisse arvatavaks osaks ja tolliväärtuse suhtes mitteamajakohaseks koostisosaks.
- 24 Euroopa Kohus on rakendusmääruse artikli 158 lõike 3 kohaldamisalas otsustanud, et tolliseadustiku artikli 32 lõike 1 punkti c kohane lisamine võib ka siis toimuda, kui litsentsitasud on osaliselt seotud imporditud kaupade ja osaliselt impordijärgsete teenustega. Korrektsioon tuleb siis teha objektiivsete ja mõõdetavate andmete põhjal, mis võimaldavad hinnata asjaomase kaubaga seotud kasutus- ja litsentsitasu summat (Euroopa Kohtu 9. märtsi 2017. aasta otsus *GE Healthcare*, C-173/15, EU:C:2017:195, punkt 52).
- 25 Esmalt tekib küsimus, kas neid põhimõtteid saab üle kanda käesolevale territoriaalse kaitsega seotud esmakordse turustusõiguse andmise juhtumile ning seega kas hageja makstud tasu, mis on seotud Austrias esmakordse ainuturustusõiguse andmisega, tuleb vastavalt tolliseadustiku artikli 32 lõike 5 punktile b koostoimes rakendusmääruse artikli 157 teise lõiguga osaliselt arvestada imporditud kaupade ostuhinna sisse (vt Üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise leping 1994 (GATTi tolliväärtuse määramise kokkulepe 1994) [EÜT 1994, L 336, lk 119], artikli 8 lõige 3).
- 26 Kui sellele tuleb vastata jaatavalt, siis tekib järgmine küsimus, kas ja kui, siis millistel tingimustel peab litsentsitasu jaotamine toimuma, kui – nagu hinnata tuleva *compensation*’i puhul – puuduvad objektiivsed ja mõõdetavad andmed tolliseadustiku artikli 32 lõike 2 ja rakendusmääruse artikli 158 lõike 3

tähenduses, mis võimaldaksid jaotada kasutus- ja litsentsitasude summa imporditud kaupade eest tegelikult makstud ja makstava hinna sisse arvatavaks osaks ja tolliväärtuse suhtes mitteamajakohaseks koostisosaks (vt selle kohta ka märkused Üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingu 1994 artikli 8 lõike 3 kohta selle kokkuleppe I lisas, rakendusmääruse lisa 23 tolliseadustiku artikli 32 lõike 2 kohta ning tolliseadustiku komitee kommentaar nr 3 [tolliväärtus] punkt 7 ja punkt 11 jj).

TÖÖDOKUMENT